

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het besluit van de Vlaamse Regering van 6 september 2019 over verhandelbare emissierechten voor broeikasgassen voor vaste installaties voor de periode 2021-2030

Samenvatting

Als onderdeel van het Fit for 55-pakket beslisten de Raad van de EU en het Europees Parlement door middel van Richtlijn 2023/959 van 10 mei 2023 om Richtlijn 2003/87/EG (ETS-richtlijn), dat de regels vastlegt inzake het Europese systeem voor emissiehandel (ETS), te herzien.

Als gevolg van deze herziening zijn ook aanpassingen doorgevoerd aan het bestaande ETS voor vaste installaties. Sommige van deze aanpassingen moeten ook worden doorgevoerd in de bestaande Vlaamse regelgeving. Daarnaast worden enkele verbeteringen doorgevoerd aan de implementatie van het ETS in het Vlaams Gewest.

In dit voorontwerp van besluit worden daarom wijzigingen voorgesteld aan:

- het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (Titel II van het VLAREM);
- het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (Milieuhandhavingsbesluit)
- het besluit van de Vlaamse Regering van 6 september 2019 over verhandelbare emissierechten voor broeikasgassen voor vaste installaties voor de periode 2021-2030 (VER-besluit 2021-2030);

De omzettingstermijn van de bepalingen die relevant zijn voor het ETS voor vaste installaties loopt tot 31 december 2023.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

KLIMAAT: Omzetting van Europese regelgeving.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2023/328 werd op 14 juli 2023 bekomen.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 30 augustus 2023 verkregen.

Gezien het advies van de strategische adviesraden niet vereist is door de decretale rechtsgrond, en het niet gaat om een basisuitvoeringsbesluit, is het advies van de Minaraad en de SERV niet vereist.

2 INHOUD

C. ALGEMENE INLEIDING

Met de inwerkingtreding van richtlijn 2003/87/EG is er sedert 1 januari 2005 binnen de Europese Unie een systeem van emissiehandel voor grote industriële installaties en elektriciteitscentrales van toepassing (European Emission Trading System of ETS). Jaarlijks moeten de installaties, die onder het toepassingsgebied van de richtlijn vallen, een hoeveelheid emissierechten inleveren die overeenstemt met hun uitstoot van broeikasgassen uit het voorgaande jaar. Om de Europese industrie te beschermen tegen koolstoflekkage, waarbij de Europese productie zou herlocaliseren naar niet-Europese landen met minder streng klimaatbeleid, wordt aan bepaalde installaties een hoeveelheid emissierechten kosteloos toegewezen. De overige emissierechten worden geveild of komen terecht in de marktstabiliteitsreserve.

Het systeem van het ETS kwam via verschillende stappen tot stand en kende tot nu toe vier fases:

- de testfase van 2005 tot 2007;
- de tweede fase van 2008 tot 2012;
- de derde fase van 2013 tot 2020;
- de vierde fase van 2021 tot 2030.

De decretale basis voor de omzetting van deze richtlijn in Vlaamse regelgeving zit vervat in het Decreet houdende Algemene Bepalingen betreffende het Milieubeleid (DABM), en meer bepaald Titel VIII. Klimaat. Deze decretale bepalingen zijn uitgevoerd middels het besluit van de Vlaamse Regering van 6 september 2019 over verhandelbare emissierechten voor broeikasgassen voor vaste installaties voor de periode 2021-2030 (VER-besluit 2021-2030) en het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (titel II van het VLAREM).

Het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (hierna: VEKA) is conform artikel 8.1.2. 1° van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid de bevoegde autoriteit voor het ETS vaste installaties, en staat bijgevolg in voor de implementatie van het systeem in Vlaanderen.

D. EUROPESE HERZIENING VAN HET ETS VOOR VASTE INSTALLATIES

Op 11 december 2019 publiceerde de Europese Commissie haar Green Deal, een roadmap van alle nieuwe (of herziene) initiatieven die op de Europese agenda staan om de ambitieuze klimaatambitie die Europa vooropstelt, met name een reductie van de netto-broeikasgasemissies tegen 2030 met ten minste 55% ten opzichte van 1990, te realiseren. Deze ambitie is vastgelegd in de Europese Klimaatwet die in werking trad in juli 2021. De Europese Klimaatwet vormt de bijdrage van de Europese Unie aan het behalen van de doelstelling uit het Akkoord van Parijs, namelijk de globale temperatuurstijging te beperken tot ver onder de 2°C in vergelijking met pre-industriële niveaus, en een maximumstijging van 1,5°C na te streven.

Via het *Fit for 55*-pakket wordt het Europese kader inzake energie- en klimaatbeleid aangepast aan de klimaatdoelstellingen die zijn vastgelegd in de Europese Klimaatwet. Als onderdeel van het Fit for 55-pakket beslisten de Raad van de EU en het Europees Parlement door middel van Richtlijn 2023/959 van 10 mei 2023 van het Europees Parlement en de Raad om Richtlijn 2003/87/EG (ETS-richtlijn), dat de regels vastlegt inzake het Europese systeem voor emissiehandel (ETS), te herzien om deze in lijn te brengen met de Europese klimaatambitie. Deze aanpassingen hebben impact op de lopende handelsperiode (2021-2030), waardoor de omzettingstermijn van Richtlijn 2023/959 bijzonder kort is (m.n. 31 december 2023).

Als gevolg van deze herziening zijn ook aanpassingen doorgevoerd aan het bestaande ETS voor vaste installaties. De belangrijkste wijzigingen als gevolg van Richtlijn 2023/959 met betrekking tot het ETS vaste installaties kunnen als volgt worden samengevat (telkens met een aanduiding of de aanpassing ook aanleiding geeft tot een wijziging van de bestaande Vlaamse regelgeving):

a) Verhoging van het ambitieniveau van het ETS

Het algemene ambitieniveau van het ETS wordt verhoogd naar een emissiereductie van 62% tegen 2030, tegenover 2005. Dit is een aanscherping van het vorige ambitieniveau van 43% reductie. Hiertoe wordt de lineaire reductiefactor, die bepaalt in welke mate de jaarlijkse hoeveelheid emissierechten van het ETS daalt, door de herziening aangescherpt naar 4,3% in 2024-2027 en 4,4% in 2028-2030 (een verhoging van 2,2% onder het vorige beleidskader). Bovendien wordt er een neerwaartse aanpassing aan de het emissieplafond doorgevoerd in 2024 (met 90 Mt) en in 2026 (met 27 Mt).

Deze wijziging wordt doorgevoerd aan het Europese kader en hoeft niet te worden omgezet in Vlaamse regelgeving.

b) Herziening van de marktstabiliteitsreserve en het prijsstabiliteitsmechanisme

De marktstabiliteitsreserve werd in 2015 ingevoerd via Beslissing 2015/1814 van de Raad en het Parlement om het overschot aan ETS-rechten uit de markt te halen. Via Richtlijn 2023/959 worden aanpassingen doorgevoerd aan het mechanisme. Zo blijft het maximale opnamepercentage van overschotten op de markt 24%, terwijl in de oorspronkelijke wetgeving voorzien was dat dit zou dalen tot 12%. Er wordt verder een annuleringsdrempel ingevoerd, waardoor het volume emissierechten in de marktstabiliteitsreserve nooit meer dan 400 miljoen rechten kan bevatten.

Via een aanpassing van artikel 29a van de ETS-richtlijn wordt het prijsstabiliteitsmechanisme herzien. In het geval van extreme prijsstijgingen op korte termijn, worden emissierechten uit de marktstabiliteitsreserve op de markt gebracht.

Deze wijziging wordt doorgevoerd aan het Europese kader en hoeft niet te worden omgezet in Vlaamse regelgeving.

c) Financiering van Europese fondsen

Het aandeel dat voorzien wordt voor lidstaten met een lager BBP/capita via het Moderniseringsfonds wordt verhoogd. Bovendien wordt ook het aantal rechten dat naar het Innovatiefonds zal vloeien verhoogd, om innovatieve koolstofarme projecten te ondersteunen. 50 miljoen rechten van het bestaande ETS zullen geheroriënteerd worden naar het Sociaal Klimaatfonds.

Deze wijzigingen worden doorgevoerd aan het Europese kader en hoeven niet te worden omgezet in Vlaamse regelgeving.

d) Aanpassingen aan het gebruik van nationale veilinginkomsten

Er worden wijzigingen aangebracht aan de financieringscategorieën waarvoor lidstaten hun veilinginkomsten kunnen gebruiken. Het Vlaamse bestedingskader van veilinginkomsten via indirecte emissiekostcompensatie en het Vlaams Klimaatfonds is reeds compatibel met de nieuwe Europese regels. Er zijn bijgevolg geen aanpassingen nodig via dit wijzigingsbesluit.

e) Aanpassing regels kosteloze toewijzing

Om koolstoflekkage tegen te gaan krijgen de meeste installaties een deel van de emissierechten kosteloos toegewezen. Door de verhoging van de aanscherping van de benchmarks (jaarlijks minimaal 0,3% en maximaal 2,5%) zal de toegekende kosteloze toewijzing sneller dalen in functie van de emissiereducties die bereikt worden door de 10% meest efficiënte installaties. Een specifieke uitzonderingsregeling is uitgewerkt voor de benchmark voor vloeibaar ruwrijzer.

Er wordt een conditionaliteit ingevoerd voor het toekennen van kosteloze toewijzing, waarbij installaties een energie-audit moeten laten uitvoeren en verplicht maatregelen moeten nemen met een terugverdientijd van maximaal drie jaar. De minst efficiënte installaties moeten bovendien een klimaatneutraliteitsplan indienen bij de bevoegde autoriteit. Indien aan één van beide voorwaarden niet wordt voldaan, verliest een installatie 20% van haar kosteloze toewijzing. Deze vermindering van 20% toewijzing is niet cumulatief, in het geval een installatie aan beide voorwaarden niet zou voldoen. De cross-sectorale correctiefactor zal niet van toepassing zijn op de 10% meest efficiënte installaties.

Voor producten die vallen onder het toepassingsgebied van Verordening 2023/956 van het Europees Parlement en de Raad (CBAM-verordening), zoals aangegeven in bijlagen I en II van die verordening, wordt de kosteloze toewijzing geleidelijk uitgefaseerd vanaf 2026.

Deze aanpassingen worden voornamelijk doorgevoerd via een wijziging aan de Gedelegeerde Verordening 2019/331 van de Commissie inzake geharmoniseerde kosteloze toewijzing van emissierechten. De besprekingen voor de aanpassing van deze Gedelegeerde Verordening zijn nog lopende op Europees niveau.

f) Aanpassingen van de ETS-cyclus

In de gewijzigde ETS-richtlijn wordt de deadline voor het verlenen van de kosteloze toewijzing door de bevoegde autoriteit verschoven van 28 februari naar 30 juni van elk jaar. De deadline voor het inleveren van emissierechten door de exploitanten wordt verschoven van 30 april naar 30 september van elk jaar.

Via dit wijzigingsbesluit worden aanpassingen voorgesteld aan het VER-besluit 2021-2030 en titel II van het VLAREM om deze gewijzigde Europese cyclus om te zetten.

g) Specifieke bepalingen voor installaties voor het verbranden van stedelijk afval met een totaal nominaal thermisch ingangsvermogen van meer dan 20 MW

Vanaf 1 januari 2024 dienen installaties voor het verbranden van stedelijk afval met een totaal nominaal thermisch ingangsvermogen hoger dan 20 MW te voldoen aan de verplichtingen inzake monitoring, rapportering en verificatie (MRV). Deze verplichtingen worden ingevoerd conform de herziene ETS-richtlijn en gelden als voorbereiding op een mogelijke uitbreiding van de inleverplicht van emissierechten voor deze sector vanaf 2028, die ten laatste tegen juli 2026 door de Europese Commissie onderzocht zal worden. Conform de normale interpretatie onder het ETS, omvat “verbranden” eveneens vergassing, vergisting, pyrolyse e.d. en zijn de MRV-verplichtingen van toepassing op alle activiteiten van de betrokken BKG-installatie.

In toepassing van artikel 5.2.1, §1 en §2 DABM is een lijst met hinderlijke inrichtingen of activiteiten vastgesteld door de Vlaamse Regering. Dit is de indelingslijst, zijnde bijlage I van titel II van het VLAREM. De inrichtingen of activiteiten in indelingslijst zijn voor het overzicht onderverdeeld in rubrieken. Conform artikel 5.2.1, §6 DABM is voor de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit van de eerste of de tweede klasse of voor de verandering ervan een omgevingsvergunning vereist. Een omgevingsvergunning geeft de toelating aan een exploitant om een hinderlijke activiteit of inrichting te exploiteren. Er wordt dus geen vergunning verleend om een welbepaalde rubriek op zich te exploiteren. Met dit besluit wordt de indelingslijst gewijzigd en een nieuwe rubriek 2.3.4.4 met vermelding van de letter Y in de vierde kolom toegevoegd. De Vlaamse Regering verduidelijkt hiermee dat installaties voor het verbranden van stedelijk afval met een totaal nominaal thermisch ingangsvermogen van meer dan 20 MW een BKG-installatie zijn. Deze bepaling wordt ingevoerd om te voorzien in een consistente behandeling met andere ETS-installaties, aangezien de MRV-verplichtingen voor ETS-installaties gelinkt in titel II van het VLAREM volgen uit de kwalificatie van deze installaties als BKG-installatie. Er wordt een uitzondering voorzien in titel II van het VLAREM om de installaties voor het verbranden van stedelijk afval uit te sluiten van de verplichting tot inlevering van emissierechten.

Indien een exploitant (onder verwijzing naar andere rubrieken) reeds volledig vergund is voor de bedoelde activiteiten in de nieuwe rubriek 2.3.4.4, dan is en blijft deze activiteit vergund conform de bepalingen van de verleende omgevingsvergunning. Er moet, louter omwille van deze bijkomende rubriek, geen (verandering van de) vergunning aangevraagd worden om deze rubriek opgenomen te krijgen in de vergunning. Louter door het toevoegen van deze nieuwe rubriek wijzigt de vergunde ingedeelde inrichting of activiteit immers niet.

Dit wil niet zeggen dat, louter omwille van het feit dat de nieuwe rubriek 2.3.4.4 niet expliciet in de vergunning is opgenomen, de ingedeelde inrichting of activiteit geen BKG-installatie zou zijn. Indien de (reeds) vergunde activiteit valt onder het toepassingsgebied van de nieuwe rubriek 2.3.4.4 dan moet aan de overeenkomstige voorwaarden worden voldaan. Dit wil zeggen dat de betrokken exploitant tegen 31 december 2023 over een door het VBBV geverifieerd en door het VEKA goedgekeurd monitoringplan dient te beschikken.

Voor de duidelijkheid is het aangewezen dat de exploitant deze nieuwe rubriek 2.3.4.4 wel opneemt bij de eerstvolgende omgevingsvergunningsaanvraag voor de verandering van de ingedeelde inrichting of activiteit.

Omwille van deze invoeging, worden tevens enkele inconsistenties weggewerkt door waar momenteel in het kader van ETS verwezen werd naar “huishoudelijk” afval, steevast te verwijzen naar “stedelijk afval”.

h) Aanpassingen aan het toepassingsgebied van ETS

De wijzigingsrichtlijn voert aantal aanpassingen door aan het toepassingsgebied van het ETS, die omgezet dienen te worden in Vlaamse regelgeving:

- BKG-installaties die als gevolg van emissiereductiemaatregelen de drempel van 20 MW nominaal thermisch ingangsvermogen niet langer overschrijden, en die bijgevolg in principe niet meer onder het toepassingsgebied van het ETS vallen, kunnen bij het VEKA een argumentatie indienen om alsnog, vrijwillig tot het einde van de lopende en volgende vijfjarige periode onder het ETS blijven. Deze mogelijkheid wordt opgenomen door een wijziging aan titel II van het VLAREM.
- Vanaf 1 januari 2026 worden installaties waarvan gemiddeld meer dan 95% van de broeikasgasemissies voortkomt uit het verbranden van biomassa uitgesloten van het toepassingsgebied van het ETS. Voorwaarde is dat de biomassa voldoet aan de duurzaamheids- en broeikasgasemissiereductiecriteria uitgezet in de Richtlijn Hernieuwbare Energie (2018/2001). Dit vervangt de bestaande regeling waarbij eenheden die louter biomassa gebruiken (met uitzondering van opstarten of afschakelen) niet meegeteld dienen te worden voor het bepalen of een installatie de drempel van 20 MW nominaal thermisch ingangsvermogen overschrijdt. Deze herziene regeling bouwt verder op de vorige herziening van de ETS-richtlijn, die invoerde dat biomassa gebruikt door BKG-installaties enkel als biogeen wordt gezien (waardoor geen emissierechten ingeleverd moeten worden) als deze de duurzaamheids- en broeikasgasemissiereductiecriteria van de Richtlijn Hernieuwbare Energie respecteert. Deze bepaling wordt omgezet door een aanpassing aan de inleidende tekst bij de indelingslijst van titel II van het VLAREM.
- Verschillende rubrieken in de indelingslijst van titel II van het VLAREM worden geherdefinieerd, conform de aanpassingen aan bijlage I van de ETS-richtlijn.
- De gewijzigde ETS-richtlijn bepaald dat niet enkel het vervoer van koolstofdioxide voor geologische opslag via pijpleidingen een ETS-activiteit is, maar dat ook alle andere vormen van vervoer (schepen, vrachtwagens, treinen, etc.) voor geologische opslag ETS-activiteiten zijn. Om deze Europese verplichting om te zetten in Vlaamse regelgeving zouden in principe alle vormen van CO₂-transport onder een Y-rubriek in de indelingslijst van titel II van VLAREM moeten worden opgenomen. Om rekening te houden met het toepassingsgebied van VLAREM dat steeds betrekking heeft op “vaste installaties”, wordt echter geopteerd om enkel de vaste installaties gelinkt aan het transport van CO₂ voor geologische opslag op te nemen in de indelingslijst van titel II van VLAREM, met name installaties voor de vloebaarmaking en/of zuivering van koolstofdioxide. Voor de toepassing van het ETS op andere transportmodi voorziet de Vlaamse Regering een aparte decretale rechtsgrond via het decreet betreffende het vervoer van koolstofdioxide via pijpleidingen in het Vlaamse Gewest, dat al voor een eerste keer principieel werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 31 maart 2023¹ en voor de tweede keer op 31 augustus 2023².

E. AANPASSINGEN AAN VLAAMSE REGELGEVING N.A.V. CONCRETE ERVARINGEN BIJ DE HUIDIGE IMPLEMENTATIE

Tegelijkertijd grijpt de Vlaamse Regering dit wijzigingsbesluit aan om de Vlaamse regelgeving aan te passen waar nuttig om een betere implementatie van het ETS voor vaste installaties in het Vlaamse Gewest te garanderen.

---

¹ VR 2023 0302 DOC.0104

² VR 2023 3108 DOC.1103

a) Aanpassingen aan de ETS-cyclus

Momenteel wordt in titel II van het VLAREM voorzien dat het VEKA tegen uiterlijk 15 april van elk jaar een steekproefsgewijze controle dient uit te voeren op de geverifieerde emissiejaarrapporten en de geverifieerde rapporten inzake de activiteitsniveaus.

Voor wat betreft de geverifieerde rapporten inzake de activiteitsniveaus zal ook een bijkomende controle vereist zijn om de vereiste conditionaliteit in kosteloze toewijzing (cfr. supra) na te kijken. Het niet voldoen aan de vereiste van de opmaak van een klimaatneutraliteitsplan of het niet implementeren van de vereiste energie-efficiëntiemaatregelen kan immers een impact hebben op de kosteloze toewijzing van de betrokken installaties. Sinds 1 januari 2023 zijn bovendien duurzaamheidscriteria en/of broeikasgasemissiereductiecriteria conform Richtlijn 2018/2001 van toepassing op het gebruik van biomassa onder het ETS. Bij de geverifieerde emissiejaarrapporten ingediend in 2024 (over emissies van 2023) zullen bijgevolg normaliter voor de eerste keer bijkomende controles door het VEKA vereist zijn inzake de correcte toepassing van deze criteria.

Concrete ervaring van de laatste jaren leert verder dat een periode van 30 kalenderdagen voor een steekproefsgewijze controle door het VEKA van zowel geverifieerde emissiejaarrapporten als rapporten inzake activiteitsniveaus te kort is. Dit komt door de complexere regelgeving alsook door de meer nauwgezette opvolging de laatste jaren door de Europese Commissie van de aangeleverde geverifieerde emissies en activiteitsniveaus.

Samen met de uitgestelde deadline voor inlevering van emissierechten van 30 april naar 30 september, zoals opgenomen in de herziene ETS-richtlijn, zoals hierboven beschreven onder punt f. van deel D, rechtvaardigt voorgaande een uitstel van de deadline voor goedkeuring door het VEKA van 15 april naar 15 juni.

b) Verduidelijkingen van bestaande verplichtingen

De Vlaamse Regering grijpt de omzetting van de herziene ETS-richtlijn aan om de bestaande procedures en regelgeving te verduidelijken waar dit nuttig lijkt.

- Volgens uitvoeringsverordening (EU) 2018/2066 dienen exploitanten regelmatig na te gaan of het monitoringplan overeenstemt met de aard en het functioneren van de BKG-installatie, en of de monitoringmethode vatbaar is voor verbetering. Deze verplichting voor het up to date houden van het monitoringplan wordt nu ook rechtstreeks opgenomen in titel II van het VLAREM en in het Milieuhandhavingsbesluit.
- In de inleidende tekst bij de indelingslijst van titel II het VLAREM wordt verduidelijkt dat de passage “die uitsluitend biomassa gebruiken” moet gelezen worden als biomassa die de duurzaamheids- en broeikasgasemissiereductiecriteria van de Richtlijn Hernieuwbare Energie respecteert. Om die reden wordt verwezen naar artikel 14 van de ETS-richtlijn, aangezien dit de rechtsbasis is voor de monitoring- en rapporteringsregels van het ETS die via gedelegeerde en uitvoeringsverordeningen door de Europese Commissie worden vastgesteld. Op hun beurt verwijzen deze verordeningen naar de duurzaamheids- en broeikasgasemissiereductiecriteria in de Richtlijn (EU) 2018/2001 inzake Hernieuwbare Energie. Deze aanpassing ligt in lijn met de vorige herziening van de ETS-richtlijn, die invoerde dat biomassa gebruikt door BKG-installaties enkel als biogeen wordt gezien (waardoor geen emissierechten ingeleverd moeten worden) als deze de duurzaamheids- en broeikasgasemissiereductiecriteria van de Richtlijn Hernieuwbare Energie respecteert. Als gevolg van deze aanpassing, en de herziene ETS-richtlijn (cf. supra) gelden de volgende regels voor het gebruik van biomassa onder het ETS:
  - o Sinds 1 januari 2023: biomassa gebruikt in BKG-installaties dient de criteria uit de Richtlijn Hernieuwbare Energie te respecteren om gezien te worden als biogeen, waardoor geen emissierechten ingeleverd moeten worden.

- Van 1 januari 2024 tot 31 december 2025: installaties die uitsluitend biomassa gebruiken worden uitgesloten van het ETS als de biomassa de criteria uit de Richtlijn Hernieuwbare Energie respecteert. Verder worden eenheden die uitsluitend biomassa gebruiken (met uitzondering van opstarten of uitschakelen) niet meegeteld bij het berekenen van het nominaal thermisch ingangsvermogen als de gebruikte biomassa de criteria uit de Richtlijn Hernieuwbare Energie respecteert.
- Vanaf 1 Januari 2026: Installaties waarbij in de voorbije vijfjarige periode gemiddeld meer dan 95% van de totale gemiddelde BKG-emissies bestaat uit emissies als gevolg van de verbranding van biomassa die voldoet aan de criteria uit de Richtlijn Hernieuwbare Energie, vallen niet onder het toepassingsgebied van het ETS.
- Het Milieuhandhavingsbesluit wordt aangepast om de procedures uit fase 4 van het ETS (2021-2030) duidelijker te reflecteren.
- Verschillende definities en verwijzingen naar het VEKA en het VBBV worden geactualiseerd waar nodig.

c) Verbeteringen van bestaande procedures

De Vlaamse Regering grijpt de omzetting van de herziene ETS-richtlijn aan om de bestaande procedures te verbeteren waar mogelijk.

- De procedure voor het aanvragen van kosteloze toewijzing voor nieuwe BKG-installaties wordt beter afgestemd op de gedelegeerde verordening 2019/331 tot vaststelling van de geharmoniseerde regels voor de kosteloze toewijzing van emissierechten. Door de aangepaste procedure wordt het ministerieel besluit voor toekenning van de kosteloze toewijzing enkel maar genomen als de definitieve toewijzing bekend is en goedgekeurd is door de Europese Commissie.
- Er wordt voorzien in een procedure voor het stopzetten van een BKG-installatie die gescheiden is van de procedure voor het aanpassen van de kosteloze toewijzing voor een stopgezette BKG-installatie. Er wordt ook voorzien in een beroepsmogelijkheid bij de bevoegde minister voor de exploitant, in geval van weigering van een stopzettingaanvraag.
- In uitzonderlijke gevallen is het mogelijk dat goedgekeurde emissies of activiteitsniveaus van een BKG-installatie gecorrigeerd dienen te worden op vraag van de Europese Commissie, onder meer door nieuwe inzichten of verbeterde rekenmethodes. De procedure voor goedkeuring van emissies en activiteitsniveaus voor BKG-installaties wordt aangepast om rekening te houden met deze mogelijkheid door een wijziging aan titel II van het VLAREM.

F. PLAN-MER

In het licht van de voorgestelde wijzigingen aan VLAREM en het VER-besluit 2021-2030 werd onderzocht of de opmaak van een Plan-Milieueffectrapportage (plan-MER) al dan niet verplicht is. De bepaling van de plan-MER-plicht wordt beoordeeld aan de hand van drie stappen. In de eerste stap wordt de vraag gesteld of het plan of programma onder de definitie van artikel 4.1.1, §1, 4° DABM valt. Aangezien het gaat om wijzigingen die werden opgesteld door een regionale instantie en onderworpen zijn aan de wetgevingsprocedure van de Vlaamse Regering, gaat het om een plan of programma zoals gedefinieerd in artikel 4.1.1, §1, 4° van het DABM. In de tweede stap wordt nagegaan of het plan of programma volgens artikel 4.2.1 en 4.2.2 DABM onder het toepassingsgebied van het decreet valt. De voorgestelde wijzigingen vallen inderdaad binnen het toepassingsgebied van het decreet, aangezien ze wijzigingen in het VLAREM aanbrengen. Ten slotte wordt nagegaan of er voor de wijzigingen die onder het toepassingsgebied vallen een plicht geldt tot opmaak van een plan-MER. Er is geen plan-MER-plicht die van rechtswege geldt voor deze wijzigingen. Gezien het slechts gaat om enkele kleine wijzigingen aan de indelingslijst van VLAREM, kan worden besloten dat dit plan of programma geen aanzienlijke milieueffecten zal hebben. Verder heeft de invoering van de nieuwe

rubriek voor installaties voor het verbranden van afval enkel betrekking op verplichtingen inzake monitoring en rapportering, waardoor dit ook een kleinere wijziging betreft. Omwille van de geringe impact van deze wijzigingen, dient geen plan-MER te worden opgemaakt. De wijzigingen zijn overigens een omzetting van een Europese Richtlijn, die deels moet worden omgezet tegen 31 december 2023.

G. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1: Dit artikel bepaalt dat het besluit voorziet in de gedeeltelijke omzetting van de Richtlijn (EU) 2023/959 van het Europees Parlement en de Raad van 10 mei 2023. Deze richtlijn wijzigt de Richtlijn 2003/87/EG. Hierbij werden ook aanpassingen doorgevoerd aan het bestaande ETS voor vaste installaties, waarvan sommige ook moeten worden geïmplementeerd in de bestaande Vlaamse regelgeving.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne

Artikel 2, 1°: Aan artikel 1.1.2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (hierna: titel II van VLAREM) wordt de definitie van het verificatiebureau geactualiseerd onder de definities horende bij emissies van broeikasgassen (hoofdstuk 4.10). In de huidige definitie wordt namelijk verwezen naar de verouderde energiebeleidsvereenkomst. Naar aanleiding van de nieuwe energiebeleidsvereenkomst wordt nu in de definitie verwezen naar de energiebeleidsvereenkomst voor Vlaamse energie-intensieve ondernemingen (VER-bedrijven), zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 10 november 2022.

Artikel 2, 2°: Aan de “definities emissies van broeikasgassen (hoofdstuk 4.10) van artikel 1.1.2 van titel II van VLAREM wordt een definitie voor stedelijk afval toegevoegd. De definitie die wordt opgenomen verwijst naar de definitie van stedelijk afval, opgenomen in artikel 25/2°, van het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen. Deze luidt als volgt: “gemengd afval en gescheiden ingezameld afval van huishoudens, met inbegrip van papier en karton, glas, metaal, plastic, bioafval, hout, textiel, verpakkingen, afgedankte elektrische en elektronische apparatuur, afgedankte batterijen en accu’s, grofvuil, met inbegrip van matrassen en meubels, en gemengd afval en gescheiden ingezameld afval uit andere bronnen dan de voormelde bronnen als de aard en samenstelling van dat afval vergelijkbaar zijn met de aard en samenstelling van afval van huishoudens. Stedelijk afval omvat geen afval van productie, landbouw, bosbouw, visserij, septische tanks en het riolerings- en zuiveringsstelsel, met inbegrip van zuiveringsstelsel, afgedankte voertuigen of bouw- en sloofafval.” Door het invoeren van de nieuwe rubriek 2.3.4.4 aan de indelingslijst (zie artikelsgewijze bespreking van artikel 9, 5°) lijkt een definitie in titel II van VLAREM belangrijk.

Artikel 3, 1°: Artikel 4.10.1.2, §1 van titel II van VLAREM bepaalt dat de exploitant van een BKG-installatie verplicht is om ieder kalenderjaar uiterlijk op 30 april emissierechten in te leveren via afboeking in het nationaal register van de broeikasgassen. In dit artikel wordt de datum voor exploitanten om emissierechten in te leveren, gewijzigd naar 30 september. Deze wijziging hangt samen met de wijziging door artikel 13 van dit besluit, die ook de datum voor de toekenning van kosteloze toewijzing aanpast. Deze wijzigingen zijn een omzetting van de herziene ETS-richtlijn.

Artikel 3, 2°: In artikel 4.10.1.2 van titel II van VLAREM wordt een uitzondering aan paragraaf 5 toegevoegd. De paragraaf bepaalt dat voor de installaties voor het verbranden van stedelijk afval, die wordt toegevoegd aan de indelingslijst, de inleververplichting van emissierechten niet geldt. Voor installaties voor het verbranden van stedelijk afval wordt namelijk een Y-rubriek toegevoegd aan de

indelingslijst van titel II van VLAREM, zodat deze als BKG-installatie worden gekwalificeerd. Op die manier zijn deze installaties verplicht om aan alle MRV-verplichtingen te voldoen, zoals voorgeschreven door de herziene ETS-richtlijn. Aangezien het (nog) niet de bedoeling is dat de installaties voor het verbranden van stedelijke afval emissierechten moeten inleveren, wordt een uitzondering voorzien via een toevoeging aan paragraaf 5 aan artikel 4.10.1.2 van titel II van VLAREM.

Artikel 4: Artikel 4.10.1.3 van titel II van VLAREM stelt dat de hoeveelheid BKG-emissies gelijk is aan de BKG-emissies in het voor de inrichting in kwestie geverifieerde en goedgekeurde emissiejaarrapport, vermeld in artikel 4.10.1.5, §3 of in voorkomend geval gelijk is aan de conservatieve schatting, vermeld in artikel 4.10.1.5, §7 van titel II van VLAREM. Omdat het in uitzonderlijke gevallen mogelijk is dat de goedgekeurde emissies herzien moeten worden, wordt door artikel 6, 3° van dit wijzigingsbesluit aan artikel 4.10.1.3 een negende paragraaf toegevoegd die goedgekeurde emissies op vraag van de Commissie kan corrigeren (zie artikelsgewijze bespreking van artikel 6, 3°). Artikel 4.10.1.3 van titel II van VLAREM verwijst enkel naar de goedgekeurde emissies volgens het emissiejaarrapport, vermeld in artikel 4.10.1.5, §3 om de hoeveelheid BKG-emissies te bepalen, terwijl hier ook rekening moet worden gehouden met een eventuele correctie aan de goedgekeurde emissies. Om deze reden zal artikel 4.10.1.3 van titel II van VLAREM naast artikel 4.10.1.5, §3 nu ook verwijzen naar de nieuwe paragraaf 9 van voormeld artikel.

Artikel 5: Artikel 4.10.1.4, §2 van titel II van VLAREM legt aan de exploitanten van een BKG-installatie de verplichting op om regelmatig het monitoringplan te controleren op overeenstemming met de aard en het functioneren van de installatie, alsook om na te gaan of de monitoringsmethode vatbaar is voor verbetering. Deze verplichting is op Europees niveau reeds verankerd in de uitvoeringsverordening (EU) 2018/2066 van de Commissie van 19 december 2018 inzake de monitoring en rapportage van de emissies van broeikasgassen overeenkomstig Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 601/2012 van de Commissie. Op Vlaams niveau werd deze verplichting echter nog niet uitdrukkelijk opgenomen in de regelgeving. Voor de volledigheid wordt nu in artikel 4.10.1.4 van titel II van VLAREM, dat betrekking heeft op het monitoringplan, een paragraaf ingevoegd met de verplichting tot actualisatie van het monitoringplan. Het gaat dus bijgevolg om een reeds bestaande Europese verplichting die ter verduidelijking en volledigheid in hoofdstuk 4.10 van titel II van VLAREM wordt opgenomen.

Deze verplichting in artikel 4.10.1.4, §2 van titel II van VLAREM wordt daarenboven opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid om handhaving mogelijk te maken (zie artikel 9, 2° van dit wijzigingsbesluit).

Artikel 6, 1° en 8, 1°: Artikel 4.10.1.5, §3 van titel II van VLAREM stelt dat het VEKA de geverifieerde emissiejaarrapporten onderwerpt aan een steekproefsgewijze controle om na te gaan of de emissiejaarrapporten conform zijn aan de bepalingen van de uitvoeringsrichtlijn (EU) 2018/2066. Het VEKA keurt deze BKG-emissies, in voorkomend geval, goed uiterlijk op 15 april van het lopende kalenderjaar. Door de nieuwe vereisten waar de geverifieerde emissiejaarrapporten aan moeten voldoen, en gezien de inleveringsdatum ook verschuift van 30 april naar 30 september, wordt de huidige goedkeuringsdeadline voor het VEKA verschoven van 15 april naar 15 juni voor emissiejaarrapporten.

Artikel 4.10.1.7, §4 van titel II van VLAREM bevat de steekproefsgewijze controle door het VEKA van de geverifieerde rapporten over de activiteitsniveaus van de BKG-installatie. Het VEKA gaat na of deze rapporten conform zijn aan de bepalingen van de uitvoeringsverordening (EU) 2019/1842 en keurt de activiteitsniveaus, in voorkomend geval, goed, uiterlijk op 15 april van het lopende kalenderjaar. Om een voldoende controle toe te laten van de nieuw ingevoerde conditionaliteit voor kosteloze toewijzing, en gezien de inleveringsdatum verschuift van 30 april naar 30 september, wordt de huidige goedkeuringsdeadline voor het VEKA verschoven van 15 april naar 15 juni.

Artikel 6, 2°: In artikel 4.10.1.5, §7 van titel II van VLAREM wordt het woord de afdeling vervangen door het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap. Door een vergetelheid in voorgaande wijzigingen is in deze paragraaf nog eenmalig het woord afdeling blijven staan. De rest van het artikel is namelijk wel al aangepast en spreekt steeds van het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap voor het maken van een schatting van de hoeveelheid emissies die de BKG-installatie tijdens het voorgaande kalenderjaar heeft uitgestoten.

Artikel 6, 3° en 8, 2°: Artikel 4.10.1.5 van titel II van VLAREM beschrijft in paragraaf 1 de verplichting voor exploitanten van een BKG-installatie om jaarlijks een emissiejaarrapport op te stellen over de BKG-emissies die de BKG-installatie tijdens het voorgaande jaar heeft uitgestoten. Paragraaf 2 bevat de verplichting om jaarlijks een geverifieerd emissiejaarrapport in te dienen bij het VEKA. Vervolgens onderwerpt het VEKA deze rapporten aan een steekproefsgewijze controle en keurt ze al dan niet goed. In uitzonderlijke gevallen is het echter mogelijk dat goedgekeurde emissies herzien dienen te worden op vraag van de Europese Commissie, onder meer door nieuwe inzichten, en ter uitvoering van artikelen 14 en 15 van de ETS-richtlijn. Om deze reden wordt ook in de Vlaamse regelgeving aan het artikel over de emissiejaarrapporten, artikel 4.10.1.5 van titel II van VLAREM, een negende paragraaf toegevoegd met de mogelijkheid voor het VEKA om op vraag van de Europese Commissie goedgekeurde emissies te corrigeren met het oog op de naleving van de artikelen 14 en 15 van de ETS-richtlijn.

Een gelijkaardige nood stelt zich inzake de goedgekeurde rapporten inzake de activiteitsniveaus. Artikel 4.10.1.7 van titel II van VLAREM beschrijft namelijk de verplichting voor de exploitant van een BKG-installatie om de activiteitsniveaus van de BKG-installatie te bewaken. Paragraaf 2 van dat artikel beschrijft dat de exploitant, jaarlijks een rapport opstelt over de activiteitsniveaus van de BKG-installatie van het voorgaande kalenderjaar. Ook dat rapport moet bij het VEKA worden ingediend en wordt vervolgens aan een steekproefsgewijze controle onderworpen om al dan niet goedgekeurd te worden. Ook hier is het mogelijk dat een correctie van de goedgekeurde activiteitsniveaus noodzakelijk is. Om deze reden wordt ook aan artikel 4.10.1.7 een nieuwe paragraaf toegevoegd met de mogelijkheid voor het VEKA om op vraag van de Europese Commissie een goedgekeurd rapport inzake de activiteitsniveaus te corrigeren met het oog op de naleving van de artikel 10 bis van de ETS-richtlijn.

Artikel 7: Volgens artikel 2, eerste lid van de herziene ETS-richtlijn moeten de exploitanten de optie krijgen om tot het einde van de lopende en de volgende periode van vijf jaar binnen het toepassingsgebied van het ETS te blijven vallen wanneer de drempel van 20 MW totaal nominaal thermisch ingangsvermogen niet meer wordt bereikt. Het gaat meer specifiek om installaties die hun productieprocessen hebben gewijzigd om hun broeikasgassen te verminderen en daarom niet langer aan de drempel van 20 MW totaal nominaal thermisch ingangsvermogen voldoen. Op die manier wordt de invoering van koolstofarme en koolstofvrije technologieën gestimuleerd voor dergelijke installaties. De exploitant van de installatie kan aanvragen dat de installatie alleen tot het einde van die huidige periode van vijf jaar of ook in de volgende periode van vijf jaar na de wijziging van het productieproces binnen het toepassingsgebied van het ETS moet blijven vallen. De installaties die hiervan gebruik willen maken moeten dat ter beoordeling melden aan het VEKA met een argumentatie over hun herziene productieprocessen die de broeikasgasemissies moeten doen verminderen. De minister kan nadere regels bepalen met betrekking tot de meldings- en beoordelingsprocedure.

Artikel 9, 1°: De herziene ETS-richtlijn voorziet in een aangepaste definitie van de eenheden die in overweging genomen worden voor het berekenen van het nominaal thermisch ingangsvermogen. Deze bepaling wordt omgezet door een aanpassing in de inleidende tekst boven de indelingslijst in bijlage 1 van titel II van VLAREM.

Artikel 9, 2° en 3°: De herziene ETS-richtlijn stelt dat installaties waar gemiddeld meer dan 95% van de totale gemiddelde broeikasgasemissies bestaat uit emissies als gevolg van het verbranden van biomassa, niet meer onder het toepassingsgebied van het ETS vallen. Dit vervangt de bepaling die stelt dat installaties die uitsluitend biomassa verbruiken, uitgesloten zijn onder het ETS. De bepaling die stelt dat eenheden die uitsluitend biomassa gebruiken (zelfs indien bij opstart of uitschakelen fossiele brandstoffen gebruikt worden) wordt opgeheven. Dit wordt aangepast in de inleidende tekst boven de indelingslijst in bijlage 1 van titel II van VLAREM. De drempel van 95% laat toe dat de installatie bij opstart of bij uitschakelen nog gebruik maakt van fossiele brandstoffen. De wijziging treedt, zoals de herziene ETS-richtlijn voorschrijft, in werking vanaf 1 januari 2026.

Artikel 9, 4°, 6° en 14°: Volgens de herziene ETS-richtlijn moeten installaties voor het verbranden van stedelijk afval met een totaal nominaal thermisch ingangsvermogen van meer dan 20 MW met ingang van 1 januari 2024 voldoen aan de verplichtingen inzake monitoring, rapportering en verificatie. Een nieuwe Y-rubriek (rubriek 2.3.4.4) aan de indelingslijst van titel II van VLAREM toevoegen die deze installaties omvat, lijkt de meest overzichtelijke optie voor omzetting in Vlaamse regelgeving. Op deze manier worden de installaties voor het verbranden van stedelijk afval gedefinieerd als een BKG-installatie, waarvoor een omgevingsvergunning voor de exploitatie van een BKG-installatie vereist is en waarop hoofdstuk 4.10 van titel II van VLAREM van toepassing is. Zo zijn de verplichtingen inzake monitoring, rapportering en verificatie, alsook de regels rond handhaving, automatisch van toepassing op de installaties voor het verbranden van stedelijk afval. In tegenstelling tot andere BKG-installaties moeten de installaties voor het verbranden van stedelijk afval geen emissierechten inleveren. Artikel 3, 2° van dit omzettingsbesluit voorziet in deze uitzondering op de inleververplichting van emissierechten voor de BKG-installaties voor het verbranden van stedelijk afval. Enkele inconsistenties in de bestaande verwijzingen naar "huishoudelijk afval" worden aangepast door deze te vervangen door "stedelijk afval", om een coherente terminologie te hanteren.

Artikel 9, 5°: Via dit artikel wordt de term "biomassa" verduidelijkt door te stellen dat enkel biomassa conform de criteria die zijn vastgesteld door middel van artikel 14 van de richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad als biomassa beschouwd wordt voor toepassing onder het ETS. De verwijzing naar artikel 14 van de Richtlijn betekent concreet dat de biomassa moet voldoen aan de regels m.b.t. biomassa zoals opgenomen in onderafdeling 5 "Behandeling van biomassa" van Uitvoeringsverordening 2018/2066 van de Commissie van 19 december 2018 inzake de monitoring en rapportage van de emissies van broeikasgassen overeenkomstig Richtlijn 2003/87/EG. Artikel 38, lid 5 van deze Uitvoeringsverordening bepaalt dat (behoudens enkele uitzonderingen) de biomassa moet voldoen aan de duurzaamheids- en broeikasgasemissiereductiecriteria zoals vastgesteld in artikel 29, leden 2 tot en met 7 en lid 10, van de Richtlijn Hernieuwbare Energie. Onder de hoofding "Verklaring van de symbolen die gebruikt worden in kolom 4 tot en met 8, kolom 4 "opmerkingen" worden installaties die uitsluitend biomassa gebruiken, geacht niet ingedeeld te zijn in een Y-rubriek.

Artikel 9, 7°, 8°, 2°, 12° en 13°: De gewijzigde ETS-richtlijn voert enkele aanpassingen door aan verschillende activiteiten in bijlage I van de Richtlijn. Om te waarborgen dat installaties die een in bijlage I bij Richtlijn 2003/87/EG genoemde activiteit uitoefenen en die aan de capaciteitsdrempel van die activiteit voldoen maar geen broeikasgassen uitstoten, onder het toepassingsgebied van het ETS vallen en derhalve een gelijke behandeling van installaties in de betrokken sectoren te waarborgen, moet de beschrijving van bepaalde categorieën activiteiten in die bijlage worden gewijzigd. Bovendien moet bij de kosteloze toewijzing voor de productie van een product rekening worden gehouden, als leidende beginselen, met het potentieel dat materialen hebben voor circulair gebruik en moet dat de benchmark deze toewijzing onafhankelijk moet zijn van de grondstof of het soort productieproces, wanneer de productieprocessen hetzelfde doel hebben. Om te zorgen voor een gelijk speelveld voor installaties waarbij gebruikgemaakt wordt van nieuwe technologieën die de broeikasgasemissies geheel tenietdoen of gedeeltelijk verminderen en installaties die gebruikmaken van bestaande technologieën moet voor bepaalde benchmarks daarom de definitie van de producten

en van de processen en emissies worden gewijzigd. Deze wijzigingen worden aangebracht in de bijhorende rubrieken in de indelingslijst van titel II van VLAREM.

Artikel 9, 9°: Tot op heden zit een lacune in de Vlaamse regelgeving op vlak van de vergunningsplicht voor installaties voor het vervoer van broeikasgassen met het oog op geologische opslag op een opslaglocatie. Bijlage I van de ETS-richtlijn vermeldt namelijk “het vervoer van broeikasgassen via pijpleidingen met het oog op geologische opslag op een opslaglocatie waarvoor krachtens Richtlijn 2009/31/EG een vergunning is verleend”. Bij de implementatie van de ETS-richtlijn werd gekozen om de vervoersinstallaties voor CO₂ niet integraal aan een BKG-vergunning te onderwerpen, maar enkel pompstation die horen bij pijpleidingen voor het vervoer van CO₂ op te nemen in de indelingslijst van titel II van VLAREM. Bijgevolg zijn andere onderdelen van de vervoersinstallaties voor CO₂, waaronder de pijpleidingen zelf, niet aan een BKG-vergunning onderworpen. Ondertussen bepaalt de gewijzigde ETS-richtlijn bovendien dat niet enkel het vervoer van koolstofdioxide voor geologische opslag via pijpleidingen een ETS-activiteit is, maar dat ook alle andere vormen van vervoer (schepen, vrachtwagens, treinen, etc.) voor geologische opslag ETS-activiteiten zijn. Om deze Europese verplichting om te zetten in Vlaamse regelgeving zouden in principe alle vormen van CO₂-transport onder een Y-rubriek in de indelingslijst van titel II van VLAREM moeten worden opgenomen. Aangezien het toepassingsgebied van VLAREM steeds betrekking heeft op “vaste installaties” is dat echter niet wenselijk.

Om alle transportmodi voor het vervoer van koolstofdioxide op een coherente manier te behandelen wordt daarom voorzien in een aparte rechtsgrond voor een BKG-vergunning voor vervoersondernemingen voor CO₂. Het is de bedoeling dat pijpleidingen en andere modi van vervoer dan niet meer (voor wat betreft de BKG-vergunning) worden gereguleerd via VLAREM, maar via een apart decreet betreffende het vervoer van koolstofdioxide via pijpleidingen in het Vlaamse Gewest, dat voor een eerste keer principieel werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 31 maart 2023³ en voor de tweede keer op 31 augustus 2023⁴. Vaste installaties, zoals terminals voor vloeibaarmaking en installaties voor de zuivering van koolstofdioxide, blijven echter wel gereguleerd onder VLAREM.

Rubriek 16.3.3° van de indelingslijst van titel II van VLAREM moet daarom worden gewijzigd. “pompstations die horen bij pijpleidingen voor het vervoer van koolstofdioxidestromen voor geologische opslag” wordt daarom gewijzigd naar “installaties voor de vloeibaarmaking van koolstofdioxide of installaties voor de zuivering van koolstofdioxide voor het vervoer van koolstofdioxidestromen voor geologische opslag”. Zo worden installaties in de CCUS-keten (koolstof afvang, hergebruik en opslag) die op een specifieke locatie staan en vast zijn, geregeld via VLAREM, terwijl alle installaties in de CCUS-keten die te maken hebben met transport geregeld worden in het aparte decreet.

Er moet evenwel worden opgemerkt dat er nog grote onzekerheid bestaat over de behandeling van het vervoer van koolstofdioxide voor wat betreft de ETS-aspecten. Zo werd bijlage I van de ETS-richtlijn wel aangepast om ook alternatieve vervoersmodi te omvatten, maar de bepalingen van de richtlijn zelf blijven spreken van vaste installaties. Waar het ETS dus in principe vertrok vanuit een logica van vaste installaties, worden nu inherent mobiele installaties (vrachtwagens, schepen, treinen) voor het vervoer van koolstofdioxide onder het toepassingsgebied gebracht. Deze uitbreiding brengt heel wat praktische vragen en problemen met zich mee. We hebben daarom aan de Commissie opheldering gevraagd omtrent al dan niet onder ETS vallen van de installaties voor zuivering en vloeibaar maken, aangezien die activiteiten niet expliciet in de Annex I van de richtlijn zijn opgenomen. Bij huidig gebrek aan antwoord van Commissie, wordt de richtlijn voorlopig op deze manier geïnterpreteerd.

---

³ VR 2023 0302 DOC.0104

⁴ VR 2023 3108 DOC.1103

Artikel 9, 10°: De aanpassingen aan verschillende activiteiten in bijlage I van de ETS-Richtlijn bevatten ook een aanpassing aan de activiteit van de raffinage van aardolie. De wijziging van de activiteit van de raffinage van aardolie naar de raffinage van olie waarbij verbrandingseenheden met een totaal nominaal thermisch ingangsvermogen van meer dan 20 MW worden gebruikt, is niet wenselijk om door te voeren voor de volledige rubriek 20.1.2 van de indelingslijst van VLAREM. Om die reden wordt rubriek 20.1.2 onderverdeeld in twee subactiviteiten, waarbij 20.1.2 b) voorziet in de omzetting van bijlage I van de ETS-richtlijn. Verder blijft rubriek 20.1.2 ongewijzigd.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

Artikel 10: Het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna: het Milieuhandhavingsbesluit) stelt in bijlage VII een lijst op van milieu-inbreuken, ter uitvoering van artikel 16.1.2, 1°, f) van het DABM. Artikel 16.1.2, 1°, f) van het DABM bepaalt namelijk dat milieu-inbreuken gedragingen zijn, in strijd met een milieu-voorschrift, die kunnen worden gehandhaafd. Het artikel bepaalt verder dat de Vlaamse Regering een lijst kan opnemen met dergelijke milieu-inbreuken. Dit is wat bijlage VII bij het Milieuhandhavingsbesluit doet door het opnemen van bepaalde wettelijke verplichtingen, vermeld in VLAREM, die worden beschouwd als milieu-inbreuken. Artikel 1 van bijlage VII van het Milieuhandhavingsbesluit neemt zo enkele bepalingen van titel 4.10 van VLAREM op als milieu-inbreuk. Aangezien de artikelen van titel 4.10 van VLAREM, zowel door dit wijzigingsbesluit als door voorgaande besluiten, meermaals werden gewijzigd, zijn de artikelen in het Milieuhandhavingsbesluit aan een actualisatie toe.

Artikel 10, 1° van dit wijzigingsbesluit brengt een zeer kleine wijziging aan in het Milieuhandhavingsbesluit om exact dezelfde bewoording te gebruiken als in artikel 4.10.1.4, §2.

Artikel 10, 2° van dit wijzigingsbesluit vervangt de rij die de verplichting, opgenomen in artikel 4.10.1.4, §2 van titel II van VLAREM bevat. Paragraaf 2 van artikel 4.10.1.4 wordt met dit besluit namelijk opnieuw opgenomen om te bepalen dat de exploitanten van een BKG-installatie regelmatig hun monitoringsplannen en –methodiek moeten actualiseren. Deze verplichting werd reeds uitgebreid besproken in de artikelsgewijze bespreking van artikel 4. Door het opnemen van artikel 4.10.1.4, §2 in het Milieuhandhavingsbesluit wordt de niet-naleving van deze verplichting als een milieu-inbreuk beschouwd. De rij moest worden vervangen omdat deze rij nog naar de reeds opgeheven paragraaf 2 van artikel 4.10.1.4 van titel II van VLAREM verwees.

Artikel 10, 3° en 4° van dit wijzigingsbesluit actualiseren artikel 4.10.1.4, §4 respectievelijk artikel 4.10.1.5, §2 van titel II van VLAREM door binnen de artikels te verwijzen naar geactualiseerde besluiten en verordeningen. Hier werd namelijk nog naar verouderde wetgeving verwezen, terwijl dit in de artikels in VLAREM zelf wel al werd geactualiseerd.

Artikel 10, 5° van dit wijzigingsbesluit heft de rijen met de verplichtingen bevat in artikel 4.10.1.5, §6 van titel II van VLAREM op, aangezien deze verplichtingen in titel II van VLAREM ondertussen niet meer bestaan. Logischerwijze moeten deze dan ook uit het Milieuhandhavingsbesluit worden gehaald.

Hoofdstuk 4. Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 september 2019 over verhandelbare emissierechten voor broeikasgassen voor vaste installaties voor de periode 2021-2030

Artikel 11: Hoofdstuk 3, afdeling 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 september 2019 over verhandelbare emissierechten voor broeikasgassen voor vaste installaties voor de periode 2021-2030 (hierna: VER-besluit) regelt de procedure voor de kosteloze toewijzing van emissierechten voor

nieuwkomers. Artikel 13 van het VER-besluit regelt vervolgens de procedure voor nieuwkomers voor het goedkeuren van het rapport inzake het activiteitsniveau (het ALC-rapport: *Activity Level Change*). Tijdens deze procedure controleert het VEKA of de aanvraag tot kosteloze toewijzing van emissierechten voldoet aan de bepalingen vermeld in artikel 5 van de gedelegeerde verordening (EU) 2019/331. Indien de aanvraag hieraan voldoet, keurt het VEKA de aanvraag goed en moet een MB tot vaststelling van de voorlopige jaarlijkse hoeveelheid kosteloos toegewezen emissierechten voor de nieuwkomer worden opgesteld. Het VEKA brengt de Commissie hiervan op de hoogte en wanneer de Commissie dit niet verwerpt, wordt opnieuw een MB opgesteld met de definitieve hoeveelheid toegewezen emissierechten voor nieuwkomers.

Dat het eerste MB al moet worden goedgekeurd vooraleer de Commissie haar goedkeuring heeft gegeven, lijkt niet logisch en verschilt van de manier waarop MB's worden opgemaakt voor bestaande installaties. Het eerste MB zal steeds een overschatting van de toewijzing zijn, aangezien de lineaire reductiefactor niet wordt toegepast. Omdat het eerste MB zuiver theoretisch is en geen effectieve toewijzing bevat, wordt deze stap uit de procedure gehaald. Hiervoor dient artikel 13 van het VER-besluit op verschillende plaatsen aangepast te worden. Zo wordt in paragraaf 1 de verplichting opgeheven dat de minister beslist over de voorlopige jaarlijkse hoeveelheid kosteloos toegewezen emissierechten. Het VEKA keurt in deze eerste stap dus de aanvraag tot kosteloze toewijzing van de emissierechten voor een nieuwkomer goed indien deze voldoet aan de vereisten en berekent de voorlopige jaarlijkse hoeveelheid kosteloos toegewezen emissierechten. Als gevolg van deze wijziging, moet ook paragraaf 2 worden aangepast, zodat steeds enkel wordt gesproken over deze berekening in plaats van de voorlopige jaarlijkse hoeveelheid kosteloos toegewezen emissierechten. Uiteindelijk bepaalt artikel 13, §4 van het VER-besluit dat wanneer de Commissie de aanvraag van de nieuwkomer niet verwerpt, de minister beslist over de definitieve hoeveelheid kosteloos toegewezen emissierechten. Enkel dit tweede MB, dat nu het enige MB is in deze procedure, blijft behouden.

Artikel 12: Hoofdstuk 3, afdeling 4 van het VER-besluit bepaalt de procedure met betrekking tot de stopzetting van de kosteloze toewijzing van emissierechten. Artikel 16, §1 van het VER-besluit bepaalt onder welke voorwaarden de toewijzing wordt stopgezet en artikel 16, §2 bepaalt dat de exploitant van een BKG-installatie onder deze voorwaarden het VEKA onverwijld in kennis stelt. Vervolgens bepaalt artikel 16, §3 van het VER-besluit dat het VEKA, op basis van een gemotiveerd advies van het verificatiebureau, zelf kan vaststellen dat er voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in paragraaf 1, indien de exploitant dit zelf niet heeft gemeld. Er is op dit moment echter geen duidelijke procedure om een stopzettingsaanvraag af te wijzen en een stopzettingsdatum te bepalen. Met dit wijzigingsbesluit wordt via een wijziging van artikel 16, §3 van het VER-besluit wel een duidelijke procedure opgenomen met betrekking tot de stopzettingsaanvraag, die verschilt van de aanpassing van de kosteloze toewijzing voor een stopgezette BKG-installatie. Deze paragraaf bepaalt namelijk dat het VEKA na de melding door de exploitant, op basis van een gemotiveerd advies van het verificatiebureau, beslist of aan de voorwaarden, vermeld in paragraaf 1, is voldaan en indien nodig bepaalt wat de stopzettingsdatum is. Het deel over VEKA die zelf kan vaststellen dat aan de voorwaarden van paragraaf 1 is voldaan indien de exploitant het niet doet, blijft behouden. In een tweede en derde lid bij paragraaf 3 wordt bepaald dat het VEKA de exploitant op elektronische wijze op de hoogte brengt van de beslissing en dat de exploitant hiertegen beroep kan aantekenen bij de minister. Op deze manier wordt een duidelijke beslissings- en beroepsprocedure toegevoegd aan de procedure tot stopzetting van de kosteloze toewijzing van emissierechten.

De verwijzing naar de definitie van het verificatiebureau in artikel 16, §3 van het VER-besluit wordt hier geactualiseerd naar analogie met de wijziging in de definitie van verificatiebureau onder de definities in VLAREM (artikel 2 van het wijzigingsbesluit).

Artikel 13: Artikel 18 van het VER-besluit bepaalt de termijn voor het verlenen van de kosteloos toegewezen emissierechten aan de exploitant van een BKG-installatie voor het kalenderjaar in kwestie. Deze termijn ligt momenteel jaarlijks uiterlijk op 28 februari. De herziene ETS-richtlijn (artikel

11, lid 2) bepaalt dat deze uiterlijke datum moet worden gewijzigd naar 30 juni, om beter rekening te houden met de aanpassingen aan de regelgeving voor de kosteloze toewijzing.

Hoofdstuk 5. Slotbepalingen

Artikel 14: Het besluit treedt in werking op 1 januari 2024, met uitzondering van artikel 6, 2° en 3°, die in werking treden op 1 januari 2026.

Artikel 15: De Vlaamse minister, bevoegd voor omgeving, is belast met de uitvoering van dit besluit.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

H. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De goedkeuring van het voorontwerp van besluit heeft geen onmiddellijke weerslag op de begroting.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd gegeven op 30 augustus 2023 en gaat als bijlage 2.

I. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

J. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De goedkeuring van het voorontwerp van besluit heeft geen onmiddellijke weerslag op het personeel van de Vlaamse overheid.

K. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

- Personeel: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeel van de lokale besturen.
- Werkingsuitgaven: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de werkingsuitgaven van de lokale besturen.
- Investerings en schulden: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de schuld van de lokale besturen.
- Ontvangsten: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de ontvangsten van de lokale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Dit voorontwerp van wijzigingsbesluit wordt voor advies voorgelegd aan de Raad van State.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het besluit van de Vlaamse Regering van 6 september 2019 over verhandelbare emissierechten voor broeikasgassen voor vaste installaties voor de periode 2021-2030;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor omgeving,

te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

1. Voorontwerp van het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het besluit van de Vlaamse Regering van 6 september 2019 over verhandelbare emissierechten voor broeikasgassen voor vaste installaties voor de periode 2021-2030;
2. Advies van de Inspectie van Financiën van 30 augustus 2023.